

Virtutis Solidæ Præcipua Impedimenta, Subsidia, Et Incitamenta

Commentationibus Illustrata, Omnium Usui Aptatis. Quæ Servire Insuper
Poterunt Pro Argumento Concionum: Uti Et Considerationum Tempore
Exercitiorum; præsertim verò pro gemino sacræ collectionis triduo; prout
ex subjectis hunc in finem elenchis patet. [...] Partes Tres

Incitamenta

Bellecius, Aloysius

Ratisbonæ [u.a.], 1755

§.III. Industriæ illum mitigandi; hoc verò cavendi.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55553](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55553)

quoniam dies vitæ præteritæ malæ sunt.
 (x) Da, ut posthac acquirendæ perfectioni me totum quantum impendam. Ne fortè & ego *gemam in novissimis*; (y) ac etiam me attonet illud tuum per Ezechielem intentatum fulmen: *Ecce! ego extendam manum meam super te, & auferam à te justificationem meam.* (z)

§. III.

Industria mitigandi hunc rigorem reddendæ rationis, & evitandi hoc periculum perdendæ salutis.

UT timor malorum ob neglectam virtutem incurrendorum, quem hucusque inculcavimus, salutaris ac efficax sit, eundem non sterilem esse, sed practicum oportet & talem, qui intellectum inducat, ut scrutetur: & voluntatem impellat, ut amplectatur illa remedia, quibus ea, quæ timeantur, detrimenta eò certius declinari,
 &

(x) Ephes. 5. v. 15. (y) Prov. 5. v. 10.
 (z) Ezech. 16. v. 27.

& fortiùs repelli queant. Huñc in finem quasdam suggeram industrias, 1. mitigandi hunc rigorem reddendæ rationis; 2. avertendi dictum periculum perdendæ salutis.

I. Ad leniendam illius curiæ cœlestis severitatem, multum conferet diligens observatio sequentis documenti, nempe ut quodlibet opus ita peragamus, ac si eo finito mox ab illo offeso Liçtore, lethali spiculo feriendi, & ad illud Christi tribunal rapiendi essemus, *ubi referet unusquisque propria corporis, prout gessit, sive bonum sive malum.* (a) Admonitionem hanc suis olim subditis dederat magnum illud Africae lumen Cyprianus: *actus nostros, inquiens, ita peragamus, veluti imminenti jam Judicij mox rationem reddaturi.* (b)

1.
Industria
mitigandi
rigorem
reddendæ
rationis.

Quàm utilis verò hæc praxis sit, nobis declarat S. Hilarius his verbis: *beatus erit, quisquis non sine memoria instan-*

(a) 2. Cor. 5. v. 10. (b) In Symboli expositione,

instantis iudicii omnia gesserit. (c) Et certè nihil est, teste Ambrosio, quod magis proficiat ad vitam honestam, & quod ad bene operandum nos amplius impellat, quàm si credamus, hujus ipsius actionis eum iudicem futurum, quem occulta non fallunt, indecora offendunt, & honesta delectant. (d) Quis enim adeò mentis inops erit, ut sciens & prudens ea ipsa operatione lædere audeat illum, à quo propterea se brevè iudicandum, ac severè puniendum esse, viva sibi fide persuasum habet?

Quòd autem id nihilominus passim fiat, teste regio Vate inde provenit, quia nemo est, qui hæc recogitet corde; (e) qui feridò perpendat terribilem illam veritatem à Christo per Matthæum orbi promulgatam, nempe: *omne verbum otiosum, quod locuti fuerint homines, reddent rationem de eo. (f) Hoc ergo tonitru perculsi, dato priùs monito dociles modò aures præbeamus, omnesque actiones nostras ita obeamus,*

(c) In Psal. 118. (d) Lib. de officiis,
 (e) Iſa 57, v. 1. (f) Matth. 12. v. 36.

mus, quasi statim de illis supremum responsuri. Hac enim ratione divinæ Nemesei potioem irascendi, plectendiq̄ue materiam subtrahemus.

Alteram industriam, tremendi illius Quasitoris iram placandi, suggerit Hypponensium Præsul Augustinus, dicens: *ascende tu tribunal mentis tuæ: esto tu ipse tibi judex*, (g) propriusq̄ue simul actor & reus: in domestico conscientia foro tu ipse in te, semoto partium studio, sententiam ferto. Optimam hanc methodum esse, rigidum illud examen præveniendi, docet ipse Apostolus, hæc ad Corinthios scribens: *si nosmet ipsos dijudicaremus, non utique judicaremus*: (h) nec non Ecclesiasticus, *ante iudicium, inquis, interroga teipsum, & in conspectu DEI invenies propitiationem*. (i) Id autem ut rite executioni mandemus, necesse est, ut nunc prævia accuratatione præstemus ea omnia, quæ illo furoris die sapientissimum æquè ac justissimum Numen

(g) In Psal. 49.
(i) Eccli. 18. v. 20.

(h) 1. Cor. 11. v. 31.

Numen in opus deducet. Nam tunc omnia *discutiet*, omnia *puniet*. Ibi enim incidemus in DEUM *illuminatum*, qui singula cognoscet: in DEUM *irritatum*, qui malum quodvis plectet. Mutuemus nunc ergo illuminati illius iudicii radios, ut iis nostros omnes navos matura indagine detegamus. Armemus modò nosmetipsos ultricibus telis irritati hujus Judicis, ut spontanea ultione de nostris piaculis vindictam jam nunc sumamus; & non erit, quod tunc timeamus.

Primum effectui dabimus, si post accuratam animi perferutationem, ap-
to tempore locoque solitario instituen-
dam, curaverimus, ut conscientiae ar-
biter per sinceram, claram, integram
exomologesin in nostrae mentis cry-
stallo videat omnia, quorum illa nos
arguit: omnia, quae DEUS ibi cer-
nit: omnia denique, quae sub finem
mundi in valle Josaphat universus ibi
orbis videbit, & quidem eodem pror-
sus modo, eademque claritate ac di-
stinctione quoad speciem & nume-
rum,

rum, (quantum fas erit) qua ibidem omnium oculis exposita patebunt. Hunc in finem iisdem omnino phrasibus nostra errata sacro Judici exponamus, quibus utetur dæmon, quando nos de hoc illóve delicto olim est accusaturus. Ac simul omnia omnino, quæcunque animum angunt, & pungunt, peccata etiam aliena & occulta, etiam boni omissiones, ac muneris neglectiones ejusdem auribus singillatim committamus. Incredible dictu est, quanto morituris solatio, & judicandis præsidio prævia ejusmodi inquisitio nostrique accusatio sit futura.

Secundum quod attinet, præmissa satisfactione Justitiam placare conemur in hac vita, ut prænumerata solutione mulctam effugiamus pendendam in altera; *cessat enim vindicta divina*, (ut nobis sponsor est Anselmus) *si conversio & debiti solutio præcurrat humana*. Peccata quidem (ut docet Augustinus) *impunita esse non possunt: punienda sunt aut à te, aut à DEO; (1)*
nihil-

(1) In Psal. 41.

nihilominus cùm æquissimum Numen in eundem ob idem nunquam bis animadvertat; si admittenda offendicula fuerint à te castigata, non amplius vapulabunt à DEO.

Ergo spontanea tuiipsius punitione quidquid pœnarum restat, ultroneus modò vindex exsolve. Nunc *sponte peccata tua punias*, (Chrysofostomi monitum est) *ne pendas non sponte supplicia.* (m) Nam *melius est modò vitia purgare*, (secundùm Thomæ à Kempis consilium) *quàm in futuro purganda reservare.* (n) hic enim eorundem castigatio & levior est & brevior; ibi verò & duiturnior erit & gravior.

Porro patratas à nobis noxas triplici potissimùm modo expiare possumus, 1. eliciendo frequentes ac intensos perfecti doloris actus. 2. per Ecclesiæ indulgentiam procurando nobis plenam culparum pœnarumque veniam. 3. exercendo opera lustralia,

v. g.

(m) Hom. 31. in Epist. ad Hebr. c. 10.
(n) Lib. 1. c. 24. de imita, Christi.

v. g. largiendo eleemosynas, patienter tolerando adversa, præcipuè morbos: per liberè susceptas austeritates corpori ægrè faciendo, videlicet usu cilicii & flagelli, abstinencia & jejuniò, & quæ aliæ his similes carnis afflictationes sunt. Inquire proin, quomodo circa ista te habeas? Examina, an nil anxio morsu animum cruciet? Num omnia & rite fueris confessus? Insuper vide, qua ratione deinceps explicatam paulò ante satisfaciendi methodum in consuetudinem deducere velis, ut divinæ Justitiæ in hac adhuc vita tum anticipato examine, tum maturata solutione, quod debes, persolvas; hacque solertia rigorem severissimi illius tribunalis providè mitiges. Et certè *satis delicatè nobiscum agit DEUS; (Augustini observatio est) cum in nostra potestate posuerit, qualiter judicemur.* (o) An non ergo nobismet ipsis stolidè infensi sumus, si tanta hac clementia uti, vecordes negligamus?

Pars III.

H

Cùm

(o) Augustin. Serm. 47, de Sanctis. S. Eligius hom. 8.

Cùm igitur (ùt notat Gregorius Magnus) vitari terror judicis non nisi ante judicium possit ; postquam verò is in illo tremendo examine sederit , placari non possit ; (p) ergo (concludit Bernardus) judicemus nos ipsos fratres , & terribilem illam expectationem studeamus præsentè declinare judicio. (q) Ibi enim in DEI judicio, (ùt observat Chrysostomus) quod nos in horas manet , nec erit resistendè virtus , nec patientiæ locus , nec defensionis tempus , nec effugiendè facultas , nec latendè possibilitas , nec apparendè securitas , nec satisfactiõnis utilitas ; & inter tantas angustias nil remanet misero peccatori , nisi luctus feralis & tremor horribilis illius sententiæ ferenda , quæ etiam contremiscere fecit cardines terræ , & columnas cæli , nempe sanctissimos quosque & sapientissimos virorum. (r) Itaque hac in re modò solliciti agamus , quod tunc egisse optabimus ; & reddendæ rationis asperitatem plurimùm leniemus.

II. Alte-

(p) Lib. 14. Moral. cap. 34. (q) In Psal. qui habitat, (r) Hom. 41. ad pop.

II. Altera nobis timendi ratio est periculum *perdenda salutis*, quod non paucos probabiliter incurrere diximus, qui ad perfectionem vocati, divina voci rebelles obsistunt. Illud ergo ut eò certius evitemus, indagandum modò, & è medio tollendum princeps obstaculum est, quod fortiori nisu piis conatibus obstat, eosque sperato eventu frustratur. Id autem duplex esse consuevit, nempe vel res quædam abdicanda, cui nimio affectu adhæremus: vel actio quædam ponenda, à qua maximè abhorremus. In hoc enim consistit ille *horror difficultatis seu labor certaminis*, qui teste Asceta Kempensi multos à profectu retrahit. (s) iste enim infamis ille scopulus est, ad quem allisa tot pia desideria naufragantur: hic ille *leo in via virtutis est*, (t) qui non paucos ab ea tum ineunda, tum prosequenda eminenti terri- culo absterret, repellitque.

Geminum, quo huic malo medeamur, remedium esse, idem auctor docet,

H 2

cet,

(s) De imit. l. 1. c. 25. (t) Prov. 26. v. 13.

cer, nempe 1. *subtrahere se violenter, ad quod natura vitiosè inclinatur.* 2. *vincere viriliter ea, quæ sibi magis gravia & contraria sunt.* (u) Abruptio vinculi, quo cuidam rei creatæ prava affectione adstringimur: executio operis, ad quod exequendum singulariter à DEO impellimur, sunt illa triumphalis porta, per quam sanctitudinis callem generosi ingredimur, adeoque & periculum perdendæ salutis securi declinamus. Insignis enim ejusmodi reportata de seipso victoria, patratu- que heroicè actus felix auspiciu est obrinendæ virtutis solidæ: uberrimus fons est sublimium gratiarum: probabile pignus est futuræ beatitatis.

Hujus rei illustria nobis documenta suppeditant Sanctorum annales, quorum pietatis primordia plerumque habuerant ejusmodi initia. Martinus, Calybita, Gualterus, Borgias, Xaverius, aliique innumeri melioris vitæ exordium grati adscribunt pallii frusto pauperi donato, relictæ domui pater-
næ,

(u) De imit. Christi, ibid.

næ, veniæ inimico datæ, spretis aularum deliciis, ulceri sensim forbillato. Ut proin dubitari minimè possit, heroico tali facinore, quo vel animus ab amore rei creatæ avellitur, vel actio quæpiam valde ardua ponitur, sanctimonix adyta aperiri, miros in probitate progressus fieri, adeoque credibile illud perdendæ salutis periculum, de quo priori paragrapho actum, à talibus dextrè evitari; nisi fors denuo, lassatis sibi remum eripi, seque teporis impetu retro abripi sinant.

Itaque generosa in ausa assurge, & animum Abrahami, suum Isaac immolaturi, fortiter indutus, gladiumque spiritus in ictum jam jam vibrans, percontare ex temetipso, quanam sit illa res creata v.g. quis sit locus, persona, officium, honor, commoditas, cui mens vehementiori affectu adglutinata adhæreat, & quam sibi DEUS à te sacrificari instantius petat? moxque lynceo obtutu omnes cordis latebras acutè perlustra, quàmve appe-

tionem Divinum Pnevma, intento quasi digito, tibi designet, attende; detectam sancto protinus zelo armatus, tuique odio stimulatus, è latibulis suis in lucem protrahe; protractam aræ crucis impone; impositam, ut ocyus victimam Amor sacerdos immolet, jube.

Id si feceris, sique ejusmodi sacrificium sæpius iteraveris, confide, etiam te cum Abrahamo cœlesti benedictione donandum, ac etiam tibi dictum iri: *quia fecisti hanc rem, & non pepercisti huic affectioni tuæ propter me; benedicam tibi, & multiplicabo tibi gratias sicut stellas cœli, & sicut arenam, quæ est in litore maris; possidebis animam tuam, & benedicentur labores tui, quia obedisti voci meæ.* (x) Cœlestia igitur hæc dona ut felicem te beent, commendatis hæctenus industriis diligenter utere, & nullam timendi causam habebis nec rigorem reddendæ rationis, nec periculum perdendæ salutis.

CAP. III.

(x) Gen. 22. v. 16. & seq.